

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 martie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Nicolae Gordilă,

Judecători Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan și Ion Guzun,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, declarat de către avocatul Procopii Viorel în numele inculpatului

Crăciun Ion xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 19.07.2017 - 09.08.2017;

2. Instanța de apel: 29.08.2017 - 26.10.2017;

3. Instanța de recurs: 18.01.2018 - 06.03.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 09 august 2017, Crăciun Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.220 alin.(2) lit.c) Cod penal la 4 ani închisoare.

În temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probațiune de 2 ani.

2. Prima instanță examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Crăciun Ion la începutul lunii aprilie 2017, împreună și prin înțelegere prealabilă cu alte persoane, în privința cărora cauza a fost disjunsă într-o procedură separată, urmărind scopul îndemnării, determinării și înlesnirii practicării prostituției și tragerii unor foloase financiare de pe urma practicării prostituției de către o altă persoană, aflându-se în mun.Chișinău, au îndemnat-o și determinat-o pe xxxxxxx să practice prostituția în or.Instambul, Turcia.

Ulterior, la 27 aprilie 2017, întru atingerea scopului infrațional comun, persoanele în privința cărora cauza a fost disjunsă într-o procedură separată, continuându-și acțiunile infraționale, s-au deplasat cu xxxxxx la secția de pașapoarte din mun.Chișinău, unde i-au perfectat pașaport, după care la aceeași dată urmau să înlesnească și transportarea ultimei în Turcia, în scopul practicării prostituției și tragerii de foloase financiare de pe urma practicării prostituției de către aceasta, acțiuni ce au fost întrerupte de către organele de poliție în incinta Aeroportului din Chișinău.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

- procuror, care a solicitat casarea acesteia, în partea stabilirii pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui I.Crăciun pentru fapta comisă să-i fie aplicată o pedeapsă cu închisoarea de 3 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, pe motiv că pedeapsa aplicată este prea blândă, la care nu s-a ținut seama de prevederile art.61 Cod penal, deoarece prin dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei nu se va realiza scopul propus al pedepsei penale, de corectare a condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni reieșind din circumstanțele faptei săvârșite, ce este o activitate infrațională de o complexă pericolozitate socială, cu multiple și iremediabile efecte asupra victimelor, dar și asupra societății;

- avocatul V.Procopii în numele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă cu închisoarea de 2 ani și 8 luni, cu suspendarea executării acesteia pe un termen de probațiune, pe motiv că instanța nu a reținut că inculpatul din momentul reținerii sale a recunoscut vina, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, ultimul a încercat să acționeze în vederea înlăturării daunelor cauzate prin acțiunile infracționale, încercând să convingă partea vătămată să renunțe la plecare, precum și de faptul că are un domiciliu permanent.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, apelul declarat de către avocatul V.Procopii în numele inculpatului I.Crăciun a fost respins, ca nefondat, și admis apelul declarat de procuror, casată parțial sentința, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Crăciun Ion recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.220 alin.(2) lit.c) Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa de 4 închisoare. În rest, dispozițiile sentinței s-au menținut.

Verificând probele examinate și apreciate de prima instanță, instanța de apel a constatat că starea de fapt și de drept reținută, concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, și acestea cuprind elementele definiției condamnării, prevăzute de art.394 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, mijloacele probatorii sunt admisibile, fiind apreciate just prin prisma art.101 Cod de procedură penală, ce demonstrează vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, care întrunește elementele constitutive ale acesteia.

Totodată, instanța de apel analizând hotărârea sub aspectul executării pedepsei stabilite inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, pentru care în temeiul art.90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării ei, a conchis că prima instanță nu a motivat hotărârea sa sub aspectul vizat și nu a ținut seama că pentru persoanele ce săvârșesc infracțiuni grave urmează a fi aplicare măsuri aspre de pedeapsă întru a asigura scopul pedepsei penale, de corectare și reeducare a inculpatului stipulat de art.61 Cod penal.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că cele reținute de prima instanță la aplicarea pedepsei inculpatului - că a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, că a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, nu sunt suficiente pentru a justifica soluția instanței că nu este rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa stabilită, reieșind din semnificația deosebită a impactului social pe care îl are săvârșirea în societate a infracțiunii de proxenistism, deoarece se lezează valorile sociale concrete ocrotite de lege prin comiterea lor. Astfel că pedeapsa închisorii aplicate inculpatului cu suspendarea condiționată a executării ei, este una prea blândă, inechitabilă și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Pe motivele reținute supra, instanța de apel a respins apelul avocatului declarat în numele inculpatului, cu privire la aplicarea unei pedepse cu suspendarea executării ei pe termen de probațiune, deoarece pedeapsa nu trebuie să fie excesiv de blândă în raport cu fapta comisă, fiindcă aplicarea unei atare pedepse, nu ar răspunde scopului instituit de Lege și nu ar contribui nici la corectarea inculpatului, nici la restabilirea echității sociale.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs ordinar avocatul V.Procopii în numele inculpatului care, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acestora în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui I.Crăciun să-i fie stabilită pedeapsa de 2 ani și 8 luni închisoare, iar în temeiul art.90 Cod penal, aceasta să fie suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 1 an, pe motiv că pedeapsa aplicată de prima instanță este una prea aspră și disproporțională, iar cea aplicată de instanța de apel este una discriminatorie și abuzivă, la care instanța de apel incorect a făcut referire la pct.17 alin.(2) al hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.8 din 11.11.2013, pe când se atenționează că doar în impoteza

pluralității de făptuitori, precum grupul criminal organizat și organizația criminală, instanța trebuie să asigure aplicarea măsurilor aspre de pedeapsă față de persoanele adulte care au săvârșit infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave; - la individualizarea pedepsei s-au ignorat dispozițiile art.75, precum și principiul legalității prevăzut de art.3 Cod penal și art.9 Cod de procedură penală; - instanțele au admis o discriminare în privința inculpatului, spre deosebire de ceilalți doi inculpați, care nu și-au recunoscut vina.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursului, Colegiul penal consideră că recursul declarat de către avocat în numele inculpatului urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.434 Cod de procedură penală, Colegiul penal, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia, doar într-o a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel prin prisma prevederilor art.427 alin.(1) Cod de procedură penală.

Reieșind din textul recursului, recurentul invocă ca temeiuri de casare a deciziei art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Din textul recursului rezultă că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor lui I.Crăciun în baza art.220 alin.(2) lit.c) Cod penal, și, critică hotărârile recurate numai referitor la pedeapsa închisorii cu executarea ei reală aplicată de instanța de apel, totodată invocând că și pedeapsa stabilită este prea severă, fiind una disproporțională faței săvârșite fără a reține circumstanțele atenuante prezente în cauză.

Colegiul penal atestă că, sancțiunea art.220 alin.(2) Cod penal, în baza căreia a fost condamnat I.Crăciun, prevăd o pedeapsă sub formă de închisoare de la 4 ani la 7 ani.

Conform prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, în cazul în care inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, inculpatul beneficiază de o reducere cu 1/3 a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoarea, adică aceasta se reduce cu o treime din maximumul și din minimumul prevăzut de sancțiune, stabilindu-se noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei inculpatului.

La numirea pedepsei inculpatului I.Crăciun, prima instanță a ținut cont de prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, acesta beneficiind de o reducere cu o treime din limita de pedeapsă prevăzută de lege, deoarece, la caz, noile limite cu care a operat instanța la stabilirea pedepsei au constituit din maximumul acesteia - 4 ani și 8 luni și din minimumul - 2 ani și 8 luni, închisoare.

Instanța de apel verificând legalitatea sentinței, a constatat că prima instanță la stabilirea pedepsei a ținut cont de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, aplicându-i inculpatului pedeapsa închisorii în limitele prevăzute de lege, însă, reieșind din circumstanțele cauzei și gravitatea infracțiunii comise a considerat neîntemeiată soluția instanței referitor la aplicarea dispozițiilor art.90 Cod penal.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, la momentul adoptării deciziei de către instanța de apel, pedeapsa stabilită lui I.Crăciun corespundea prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal, fiind motivată, individualizată conform prevederilor legale, ținându-se seama și de prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, instanța considerând că corijarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar cu aplicarea pedepsei închisorii reale, astfel că instanța și-a

motivată soluția referitor la iraționalitatea numirii pedepsei acestuia cu suspendarea executării ei pe termen de probațiune.

În prezent, potrivit modificărilor operate prin Legea nr.163 din 20.07.2017, în vigoare din 20.12.2017, art.70 Cod penal s-a completat cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins: „La aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime”.

Potrivit art.10 alin.(1) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Prin urmare, reținând cele expuse *supra*, Colegiul penal conchide că modificările operate prin legea penală nouă sunt mai favorabile inculpatului, deoarece îi ameliorează situația, îi ușurează pedeapsa ce i-a fost aplicată lui comparativ cu legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei, dat fiind faptul că inculpatul a comis infracțiunea în perioada în care avea atinsă vârsta de 18 ani, dar nu avea atinsă vârsta de 21 de ani, astfel că pedeapsa maximă cu închisoarea, urmează a fi redusă cu o 1/3 reieșind din sancțiunea maximă a pedepsei (7 ani) prevăzute de norma penală de care a fost recunoscut vinovat și care nu poate depăși 4 ani și 8 luni închisoare.

Totodată, reieșind din faptul că cauza a fost examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, limita maximă și minimă a pedepsei închisorii urmează a fi calculată din termenul de 4 ani și respectiv, 4 ani și 8 luni, redus cu o treime, care este de 2 ani și 8 luni, și respectiv, de 3 ani și 3 luni, astfel, la caz, pedeapsa inculpatului poate fi stabilită în această limită.

Având în vedere dispozițiile art.70 alin.(3¹) Cod penal și ținând seama de prevederile stipulate în art.364¹ Cod de procedură penală, art.61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii comise, de persoana inculpatului, care și-a recunoscut vina, s-a căit sincer în cele comise, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, că în cauză lipsesc circumstanțe agravante, Colegiul penal conchide că lui I.Crăciun urmează a-i fi stabilită pedeapsa sub formă de închisoare în limitele sancțiunii articolului în baza căruia se declară vinovat, care va fi una echitabilă în coraport cu fapta comisă.

În același rînd, instanța de recurs reține că, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special, a prevederilor art.90, deoarece dispoziția dată are la origine persoana și comportamentul acesteia pînă la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, față de cele comise, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei.

Potrivit art.90 alin.(1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Colegiul penal ținând cont de gravitatea faptei săvârșite, de persoana inculpatului, de lipsa circumstanțelor agravante și prezența în cauză a circumstanțelor atenuante - recunoașterea vinei, căința sinceră în cele comise, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii comise prin descrierea faptelor, precum și săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani, consideră că corijarea și reeducarea inculpatului poate avea loc fără izolarea lui de societate, cu executarea condiționată a pedepsei pe un termen de probațiune, deoarece aceasta, conform art.90 alin.(4) Cod penal, poate avea loc și în cazul săvârșirii unei infracțiuni grave, astfel că în speță nu este nici un impediment pentru aplicarea acestei norme de drept.

În concluzie, aplicând principiul retroactivității legii penale, Colegiul penal conchide că hotărârea atacată urmează a fi parțial casată în partea stabilirii pedepsei, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, la care se va ține seama de prevederile art.61, 70, 75, 90 Cod penal, cât și ale art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul și stabilind prezența temeiului prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, admite recursul, casează parțial sau total hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația inculpatului.

În acest context, recursul ordinar declarat de către avocatul V.Procopii în numele inculpatului se va admite, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel în latura stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri, iar în rest, dispozițiile hotărârilor contestate se vor menține.

7. În conformitate cu art.424 alin.(2), 434, 435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Procopii Viorel în numele inculpatului Crăciun Ion, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, în partea stabilirii pedepsei lui Crăciun Ion, rejudecă cauza și pronunță în această parte o nouă hotărâre, după cum urmează.

Crăciun Ion se consideră condamnat în baza art.220 alin.(2) lit.c) Cod penal și i se stabilește pedeapsa de 3 (trei) ani închisoare.

În temeiul art.90 Cod penal, se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii stabilite lui Crăciun Ion pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani.

Celelalte dispoziții ale hotărârii contestate se mențin.

Crăciun Ion urmează a fi eliberat din instituția penitenciară, dacă în privința lui nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa închisorii în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 17 aprilie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun